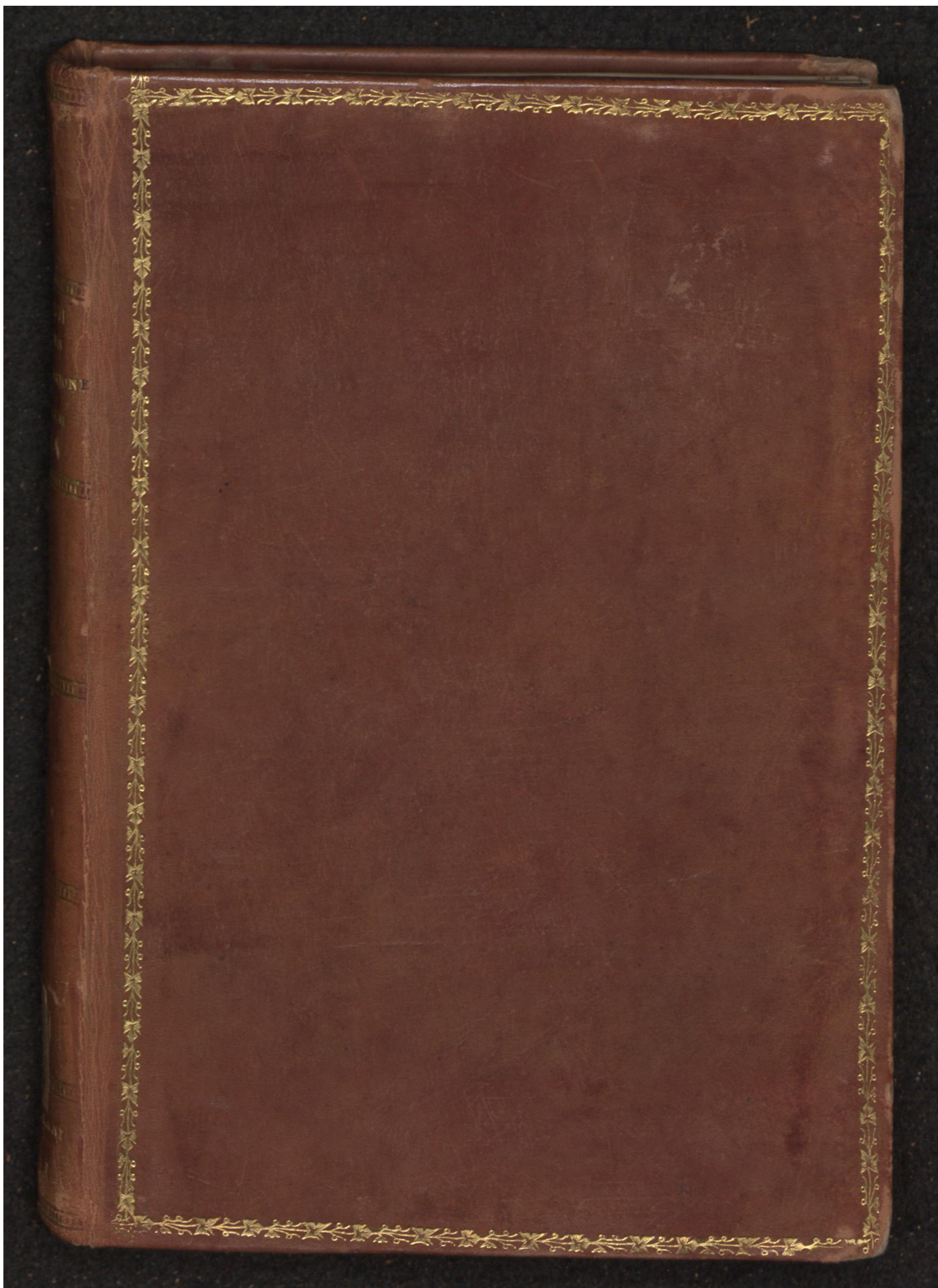
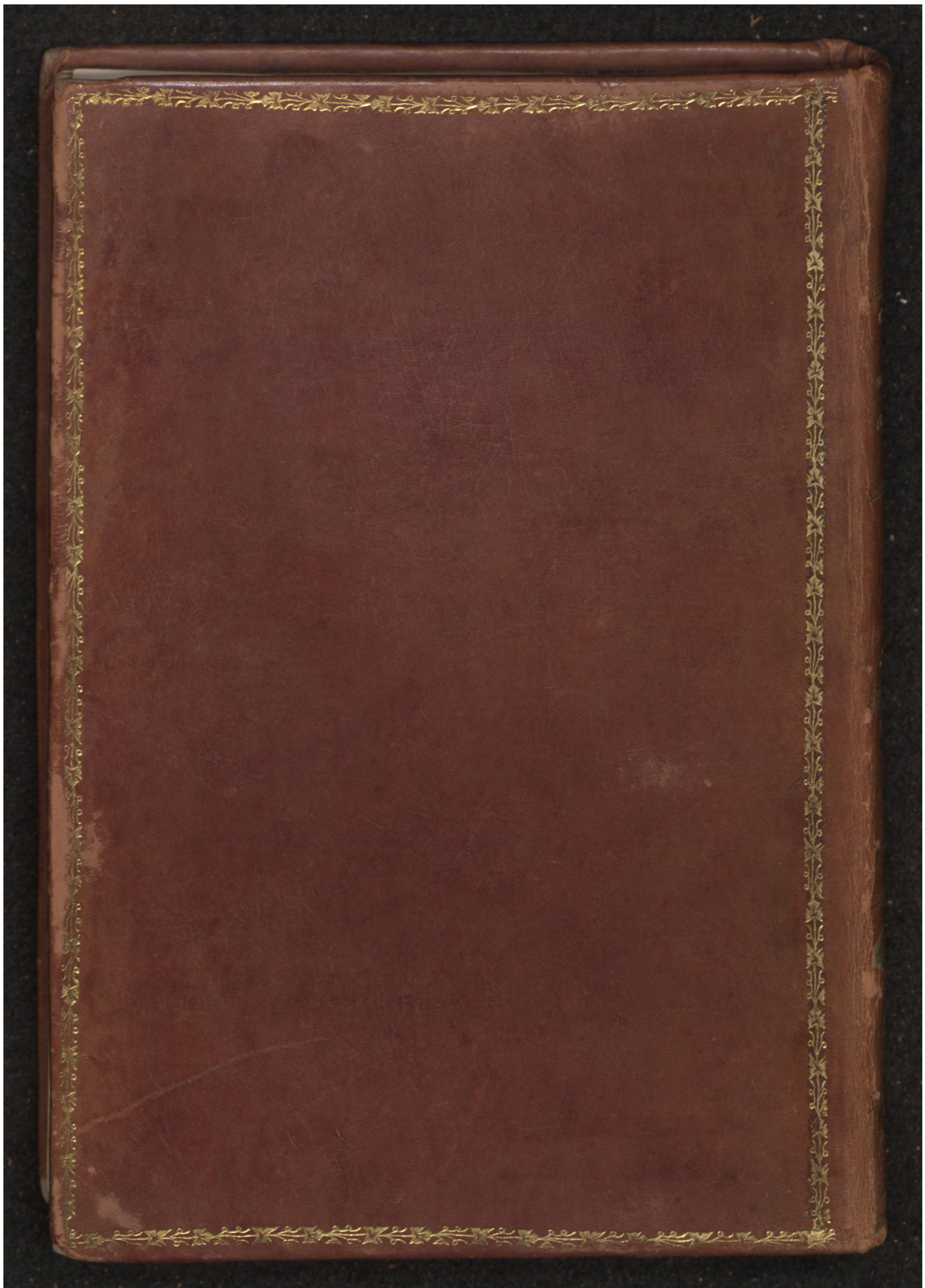

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. K.6.9 (I)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. K.6.9 (I)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. K.6.9 (I)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. K.6.9 (I)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. K.6.9 (I)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. K.6.9 (I)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. K.6.9 (b)

Dominicus Machaneus equiti Magnanimo Gaspari uicecomiti
patrono & Moecenati suo.s.

Vliãis kal. æstu cãiculari feruescẽte ad patrios lares secessi. ubi
Platonicũ illud amplexãs .ocio labores anteferendos nõ min⁹
Dianam montibus q̃ Mineruã ipsam exercui. subinde amoenissi
mã uerbanicam regionem pagrans meditabar ptolomeum. Strabo
nẽ Mellam Pliniũ Dyonisium toto orbe terrarum depingendo oc
cupatissimos hũc pulcherrimũ situm ut pote minimã gloriæ suæ
segetem: uel pytagorea quadam taciturnitate p̃teriisse uel breui trã
scursu & celeri nota tantũ noiasse: miserabar deinde deflebamq; p̃te
ritorũ temporũ erumnosam infoelicitatem detestandamq; litterarũ
pniciẽ quibus nemo ab hinc centesimũ annũ p̃ter unũ Blondũ Fo
roliuiensem sũmaria orõne usum. propagare curasset Verbani lac⁹
inter Italicos eminentissimi & haud dubie primi copiosissimas ad
mirandasq; dotes exteris p̃sertim nationib⁹ exotica quadam inscitia
penitus ignotas: Meũ itaq; duxi ueteri adagio gladiatoris in harẽa
capere consilium sumptisq; pugillaribus quos ĩ uia nusq; peniten
dos comites pro uehiculo assumere cõsueueram compendiario ser
mone topicoq; elogio formam cãporum. montium. uallium. flumi
nũ. lacus deniq; totius opistographa schæda descripsi Mediolanũ ĩ
de paucis post dieb⁹ regressus nescio quo fato annuente quo ue assẽ
tiente eudemone ad curam erudiendi filioli tui delectus sum de quo
(dii mõ coepta secundent) gloriam spero. Verũ enim uero id absq;
sũma archanaq; naturæ lege euenisse haud dubito nã philosophia
potentiaq; in idem tendunt De me quidem ut taceam cuius firmita
tem fidem sinceritatem tanq̃ ueram sapientiã experiere. de te certe
cõticescere nequeo nã præter patriciam nobilitatẽ fortunæq; mo
mentanea & caduca bona quæ prophanum uulgus ita in te ut in re
liquos beatissima existimat: socraticam animi tui pulchritudinẽ ad
mirari nõ desino Quis.n. dipatum Insubriorũ te in hystoriis fabu
lisq; noscendis ptior? Quis in uernacula poetica tersior? Quis elo
q̃ntia periclea mellifluuior? Quis ingenii nobilitate celerior? Quis
inq̃ moderatione aurea probatior? Vererer equidem ne foede crimi
ne assentatiõis accusari possem nisi adessent hac p̃clarissima in ciui
tate prudentissimi litteratissimiq; uiri amplissimi harũ rerum testes
quorũ cõmertio assiduo oblectaris & quibus non minorẽ apud po

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. K.6.9 (b)

steros familiaritate tua laudem tribues ac ꝑbuerit Hiero siculus & pausanias Lacedemoni⁹ Simonidi melico: periāder corynthiis Thaleti milesio Pericles Anaxagoræ Cresus Solōi utq; ad Ro. exempla decurram Scipiones Polibio ennio Terentio . denique pomp. Magn⁹ Theophani Mitileneo Varroniq; linguæ latine duci. His igitur tātisq; uirtutibus tuis effectum est ut quod antea tumultuarie scripseram in penatibus tuis ordine redigerem absolutoq; tibi & dedicato opusculo hoc obseruatiūculas quasdam Tranquilli necnon Valerii Max. in studendo succincte annotatas editurus eram nisi quorūdā digladiantium pugna me detinuisset iuxta Hesiodianum illud καὶ πτωχὸς πτωχῷ φθονέει καὶ ἀοιδὸς ἀοιδῷ: quos operam ludere permittamus donec elucescat dies quo ueros auctorum sensus non gerris siculis sed docto iudicio comprobent. Hæc interim chorographia candidissime Gaspar plautino more fabularum nostrarum antilogium erit ī qua si uesaniam Cheryli imitabor tu magnanimitate Alexandri parcas uelim. Vale nutantis cymbæ meæ appellende portus.

Io. Ia. Gilinus Machaneo. s.

Legi libenter chorographyam tuam qua Verbanū nostri seculi hominibus non monstras solum sed tanq; in ꝑspectissima pictura ostēdis Nihil in ea est nō erudito ac diligenti uiro dignum & quod nō ita præsentem in ea enarratione peritiam testetur ut maiorem tamē etiam in posterum polliceatur Tibi igitur gratulor qui patrios lac⁹ & montes & amnes scribendo & proter pietatem & proter doctrinam inter præclaros scriptores apud posteros nomē tibi paraueris. Mihi quoq; non inter postremas lætitiæ partes fuerit tui notitiam & amorem nactum esse quem & magnifacio propter doctrinam & bonitatem & ubi acciderit te a me amari quoad per uires meas effici poterit libenter ostensurus sum. Perge ergo & cœptum opus magno iudicio magnaq; doctrina nō minori laude perfice proter quod non solum Verbanica ora sed etiam ætas nostra tibi debitura est.

Vale.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. K.6.9 (b)

Chorographya Verbani lacus ꝑ Dominicum Machaneum edita.

Rementorũ quæ a deo optimo maximoq; creata sunt aquã
cæteris p̄stat̃ & impat̃ nequaq; ambigi debet:Quippe hæc
terras fructib⁹ suis deuorat:Flãmas opposita potẽtia enecat
æthera scandentibus nebulis petit:deniq; cælũ densis uaporibus ad
sydera surgẽtibus sibi uẽdicare p̄sumit:Illa nãq; alimẽto humoris
ad se tracti nutriunt̃ quod Homer⁹ diuinarũ oĩum ĩuentionũ fons
fabulamẽto poetico nobis ĩtelligẽdũ reliq̇t.ubi finxit Iouẽ cũ cæte
ris diis ĩ occeanũ ad æthiopũ mẽsas discubuisse:Ita ut rectissime ui
deat̃ scripsisse Aristoteles Lõge oĩum optimũ esse aquã.Thales quo
q; milesius aquã ex imis terræ scaturiginib⁹ natã humida manu cæ
lũ fabricasse diuinãq; habere materiã existĩauit:Vñ mythici poetæ
illius sequti opinionẽ occeanũ nũcupauere deũ:nec minorẽ animãti
bus uictus utilitatẽ circunfluus humor in orbẽq; desinens præbet:
q̃ terra ipsa oĩum parens & altrix. cuncta enim ex humore & igne
concrescere haud dubie physici probant:quorũ alterum terras am
bientem occeanũ uocant:qui maria flumĩa stagna lacus fontes emit
tit:ut lynceo hominũ eruditorũ ĩgenio ĩdagatũ ẽ:qui tradidet̃ eũdẽ
per omnẽ terrã diffundi montesq; ipsos etiã scandere cuius rei tõnẽ
auribus eruditorũ ĩpendio hic notabimus tuburcinata tm̃ oratione
& tumultuaria satisfecisse cõtenti uariis argumẽtis ꝓbat̃:aera frigi
da terræ cauernosaq; loca ĩgredi quæ spiritũ ĩ se p̄mendo & cõden
sando ĩ aquã redigunt & q̃uis nõ totũ tñ tenuiorem partẽ:Vñ Al
bertus magnus inquit se hoc piculum fecisse misisse qui ex altera p
te montiũ uentos ĩ speluncas flantes specularentur ipsumq; ex ad
uerso ꝑ directũ stetisse mox uidisse humorẽ ꝑ stillicidia fluentẽ:hac
deniq; se constitisse scribit sñĩa.aerem illũ in cauernas ĩgredientẽ nec
exitum habẽtẽ.paulatim attenuari & eius subtilissimã partẽ ĩ aquã
mutari.nec absonũ aerẽ humidũ rimosaq; terræ loca ob solis ĩacces
sum frigor̃ torpẽtia elemẽtũ ex se gignet̃ frigidũ & hũidũ:quæ ẽ aq̃
Diligentissim⁹ q̇dẽ & nũq; satis a me ĩ hoc laudat⁹ albert⁹ si mõ nõ
suppressisset huiuscæ rei ĩuentorẽ senecã q hæc æadẽ ante ĩ natura
lib⁹ exarauerat q̃stionib⁹:obnoxii ꝓfecto & ĩfelicis ĩgenii ẽ Vt ille ĩ
q̇t dep̄hẽdi ĩ furto male q̃ mutui reddet̃ alii dixet̃ aquã syphonib⁹
tumẽtẽ cacumĩa terræ ascẽdet̃ Vñ ꝓbant maria nõ augeri q aqua

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. K.6.9 (b)

quæ influit iterũ ad mõtes refluat:licet sint mathematici quidã qui solẽ huiusce rei causam uelint:nec desunt q asserãt uapores p terræ poros eleuatos liquefieri:hæc ipi uiderint.in medium relinquenda a nobis utcunq; sint. Mihi uero mirandum pcipuumq; occeani opus inter cætera nũc describere sat erit. Verbanum cisalpinum lacum ut pote inter Italicos eminẽtissimũ.cum adiacentib⁹ oppidis finitimisq; eiusdem & fluuiis & sũmis naturæ dotibus ibidem gaudentis:cui de scriptioni haud ab re chorographiæ nomẽ indidim⁹ q tũ breuiter tum singillatim quæq; ẽtnũ minima loca diuidimus magisq; rerum qualitatem ac quantitatem depingimus.in quibus hãc a cosmogra phia differre Ptolomeus fidelissim⁹ scriptor testatur. Sed quid agã: unde exordiar:tantus uerbanicarum laudũ campus patet ut a qui bus initiũ sumam mussitem:Regio illa felix & salubris cæli perenni tempie occurrit:tam fœcũdi campi subeunt: tã aprici colles & pin gues salt⁹ bouũ caprarũ lanatarũq; pecudum tot cæduæ siluæ tot nemorosi mõtes fontiũ fluminũq; ingentes decursus tãta delicatissi morũ piscium copia:ĩnumera melliferarũ apium alueaɼia Deniq; tã ta frumẽti olearum castanearum fertilitas ut palam sit naturã ipsã circiter Verbanum luxuriare uoluisse. Est ergo forma Verbani co cleæ instar quibusdã lunatis cornibus bifurcata:alibi trigona.patet ut quotidie nauigantibus accolis credẽdum est.& nos quoq; certio res arbitri eum supiore ãno lustrauim⁹:in longitudinẽ quidem sta dia ccclxiiii.in latitudinẽ uero xxxii. quibusdã in locis ita arctatur ut tantũ mille passus uel paulomin⁹ contineat.aliis tria aut bina pas suum millia natura ĩterdũ ita placidus ut a qbuscũq; ul' nauigandi insciis placidissime remigetur modo ita turbidus ut Bænaceos ĩmo adriaticos fluctus exuperet nunc illũ tranquillũ eodemq; fere tempo ris momento uentosum inspicis:psertim quũ euertsas cõcitat eurus aquas quem indigenæ montani sibi peculiarem hyuernam nomi nant.ut galli circium appuli iapyga: Alter quoq; Mediolanũ uersus furit frequentissime nauigantibus.quem nautis fœlicem iure e regio ne ipsa Aquilonem uocabimus. Hic scopuli non cerauniis. non Scylla & Caribdi inferiores latrant:adeo ut poeticum illud recte cõ cinari queat: Ventos hic uasto rex Eolus antro Imperio premit ac uinclis & carcere frænat. Insunt muscosæ domus quas nereidum & Tritonum atria celeberrimus quisq; uates existimabit. Spumam quam græci αφρων ita niueam exhalat ut ex ea cõceptam Venerẽ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. K.6.9 (b)

quæquæ in maius extollentes poetæ haud imerito canere possēt. Circiter plurimi portus tutissima nauium recœptacula conspiciuntur: Varia hinc atq; illinc rerum facies: nam modo occurrentibus montibus arctatur: modo latissimis littoribus herbis & tepore uerno nitescentibus diffunditur ut si quis illius potissimam frugalitatem & amœnissimum secessum collegerit nimirum cunctis Italiæ lacubus præferat: licet alii ex præclatissimus antiquorum gestis gloriam sibi apud tersissimos auctores comparauere ut Albanus ex quo uaticinium illud fuit: Priusq; ex lacu Albano aqua emissa foret nunq; potiturum uheis Ro. ut Regillus in agro Thusculano ubi Castor & Pollux pro Ro. dimicantes uisi. post pugnam ex oculis euanuere: Apud eundem. P. Vatinius Reatinæ præfecturæ uir noctu Ro. petens nunciare iussus Persem macedonū regem ab Emilio Paulo captum: Nec se Ciminius Ethruriæ lacus contra Verbanum nostrum iactet q̄q; herculeis uiribus effossus: Nec se Trasimenus & Auernus diuersis malis famosi erigant: alter inter Perusiā & Cortonam. T. Flaminii consulis temeritate & clade insignis alter in Baiano sinu spelūcha scrupea & fœtido exhalatu sulphureæ uoraginis celebris ubi etiamnum aditum domus Plutonis finxere ꝙ densa caligo inerat quodq; obscœnum illud sacrum humano sanguine confectum inferis agebatur quo salsa antiquorum opinio euocari manes putabat: Nec se Larius & Lucrinus Bænacusq; & si diuersissimis in locis siti. copia tātū piscium germani extollant: hic enī suauissimis piscibus uberior est: tum innatis tum ex Adriatico fluctu in Padum mox Ticinum postremo in lacum hūc nātibus: ꝙ & si quibusdam mirū uideatur attamē altius scrutantibus ueritas apparebit: Scatet autem his præsertim troctis luciis qui reliquos magnitudine excellunt agonibus saxatilibus uariis minoribus ad luxum ganeæ conquisitis infinitis deniq; quorū noīa recensere prolixi magis esset q̄ frugalis scriptoris: Quidam aūt Plinio auctore oībus annis squāmas clauorum caligatiorum effigie pandentes tantum uergiliarum ortu apparent quorū rusticanum uulgus muzaros nuncupat & si apud nos sint hoc nomine quidam alii qui latine mugiles dicuntur uernacula autem lingua quibusdam in oris ceualli: quæ dictio et si uulgaris a græco tamen originem habet. Eant nunc Catullus Plinius nunq; sine præfatiōe doctrinæ nominandi lacus patrios iactent dummodo hunc sit⁹ natura apricis collibus ui

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. K.6.9 (b)

ridantibus ripis gemmeis euripis omnium deniq; rerum copia cun
ctis præstare constet ut statim in procinctu sequentia legentib' erit

Cap.ii.unde incipiat

Xordium Magaino uico sumit:mareq; nostrum(si parua
magnis conferre licet) imitatur. primo namq; introitu co
artatur mox diffunditur ut propontis iterum præmitur
scdo pāditur more ponti euxini.& deniq; Sextium usq; non medio
crem pagum clauditur:Dextra in insubrias oras tendenti conspiciū
tur Gardola uicus Locarnum oppidum Vicecomitum nostrorum
opimis uictoriis nobile.cum arce munitissima caput īperii Illustris
satrapæ Ihoannis ruschæ multis in pagis & castellis imperitantis
quem quidem principatum a maioribus suis hæreditario relictum
obtinet. auget indiesq; ualidiorem retinet:nuper addita etiamnum
summa munificentia inclyti reguli nostri qui Locharni arcem illi
ut fidelissimo credidit & largitus est:inferius Ascona est oppidum
prope quam quattuor milia passuum binæ insulæ cuniculares .i.
cuniculis animalibus abundantes iacent quæ non minorem admira
tionem q̄ uoluptatem transeuntibus præbent Paulopost uisuntur
Brisagum Canobium populo frequētissimum huberrimum coria
ceæ mercis emporium Ex eodemq; loco acutissima & acerrima in
genia in omni prope scientiarum genere emergunt . Plures togati.
Canobienses hac inclyta in urbe conspicui occurrerent sed illos obi
ter nominasse sat erit:q; ut illic uere Maius ab exequiis nomen in
ora uenit Dehinc post mille passus transeunti conspicuum templū
diuo Eusebio dicatum in colle supereminet cui præest sacerdos
præposit' a reuerēdissimo .d.Iacobo. Sclafenato cardinali Parmē
si integerrimo.qui merito sacerdotium illud ut cætera obtinet :Ein
silicea fundamenta castelli Malpagæ et iam nomen retinentis in pro
fundo lacu sita supereminent quod olim a Mazarditis quibusdam
pyratis conditum.fausto.Mediolanensium omine deletum fuit:Pau
lum infra existunt Caneræ uicus celeberrimus & amænissimus Ca
nobiensium secessus:supra quas montes uersus Ogabiana mapalia
frequentantur:ubi superioribus annis ꝑ certo cōpertū est rusticos il
los ad auerūcādā tēpestatē quæ quotānis sæua homnium bouum
q; labores depopulans gliscebat miserrimum sacerdotem senio con

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. K.6.9 (b)

fectum eundem paroquianum suum ingentis mole saxi chateaq collum grauatum habentem ut canes solent in medio lacu deiecisse q cum magicis artibus grandines elicere omnibus accolis persua sum erat exinde obseruatum se nullis cæli similibus agitatos calami tatibus: hoc ideo mihi prætereundum non fuit q in siluestribus de sertis magis q uspiā incantationes exerceri a multis exploratum est: Prætereuntur insuper in littoribus conspicua oppida Intrū Pallan tia quā circūfluit sinus mergotius longitudīe mille passus qui ram⁹ est procedens ex lacu isto quem pulcherrimum inter alios scribere delegimus: sic quoq dictus a loco uicio eiusdē noīs: Sola aūt Pallā tia ex Verbanicis oppidis meram ditionē inuictissimi ducis nostri retinet nobiliū aut ditissimorū uirorum cætu frequens: Iuxta quam Issellæ duæ pennisulæ uulgatissimū piscatorū cōmerciū sitæ sunt. Accidit dehinc ordīe corographiæ nostre Lexia unde proueniūt optīa Liberi munera cum Falernis Setinisq certamen hn̄tia utq de nostris loquamur meris Montibrigantinis palmā auferentia. Naui gāti postmodū quīq milia passuum Arona cum turribus eminen tissimis fulget: qbus ī locis singulis ebdōadibus emporia celebrant quæ ipi mercat⁹ nomināt Sinistra uero Mediolanū uenīēti legunt Magainum Locharno oppositū nō tn̄ ex recto paralello: Apinū sa xosa cū turre Machāeū dulce natale solū nr̄m: Luinū Germignacha arx Trauallia p̄dicta uallis nom̄ retinēs Lauenū Accerū Angleria cū pulcherrīo castello Aronæ opposita. ipaq uicecomitū nr̄orum laudāda origo nā hi ipsi a comitib⁹ Angleriæ stirpē trahūt quos a regib⁹ Lōgobardorū stemata deduxisse uetustissimi annales chroni caq haud aspnanda tradidere: De qua historia non mihi longius diserēdū ē q Georgi⁹ Merula uir latinis littteris græcisq seculi nr̄i cōsumatissimus eam ita enarrat illustrat & excolit ut nil addi dimi nuiue posse uideat: Hisce duobus ualidissimis enarratis oppidis & suppositis locis p̄clarissimi hūanissimiq Bōromeorū dynastæ Ioan nes & Vitelliāus sūma cū iusticia nec mīore comitate doīnant: ibi la c⁹ claudi īcipit cōcatenariq ad quoscūq gallicos tumult⁹ arcēdos q ret si modo augustos tramites et saxosos. nō tn̄ hominibus sed et fe ris īaccesos conatibus summis transgrederentur classeq in. Insu brios agros forte ut sunt leues transcendere sibi confiderent: Nimi rum natura illis bene consuluit alpes opponendo quod eorum de mentes furores præuidebat: Qui quidem altissimi montes totam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. K.6.9 (b)

uallantes Italiã uariis in locis uaria noĩa sumpsere. nam aliquãdo graii appellantur a transitu Herculis: aliquãdo coctiani a rege Coctio: Interdum Iulii necnõ littorales: nonnunq̃ poenini nõ a trãsitu poenorum ut plurimi auctores alioquin probatissimi diseruere sed ab eius sacri uerticis incola ut Liuius scribit agnominati sunt hac autẽ ex regione: rhetii uocantur: a rheus ut uindelicii a uindelicis:

ca. iii. Qui fluuii in eum decidant.

Abuntur in eum flumina multa ex quibus Ticinus alpib⁹ rhetiis decurrens ex eodemq̃ iugo montis scatens ex quo Rhodanus Rhenus Danubi⁹ Athiso diuersas tamen in regiones labentes: hic prope Bellinzonam fluit oppidum ita ualidissimũ ut Sedunicos furores impetusq̃ ne in agros nostros crassentur arceat. lacum ingreditur uariis completus fluminibus inter quæ notissima Moesam ab ualle Mesulcina alterum ex Bregni recipit: In eũdem Madia & Veruascha deriuantur Insuper Tresa ex lugano lacu eo turbine ruens ut eã decennio elapso prope Giermignachã lapideo ponte iũgere op⁹ fuerit: quoniã pontes ligneos ac limo impexos uorticoso sinu diruebat Memorandus quoq̃ Athiso uulgo Tonsa uocitatus iuxta Domodusulam antea Oscellam dictam p̃cipitatus ubi exercitus noster trieteride elapsa innumeris Seduis Veragrisq̃ ad pontem Crebellam interemptis ingentem reportauere uictoriam Hoc esse flumẽ Athisonem quem Plutarchus ĩ Mariana uita refert firmissimis ausim approbare argumentis iuxta quem Marius septies consul cum. Qu. Catulo Cĩbros ad internectionẽ deduxit. nec quisq̃ mihi obiectet ĩ epythomatis Liuianis a. L. Floro editis Athesim reperiri nam id rationibus falsum esse demõstrabimus Scribit ipsemet Cimbros Theutonos atq̃ Tigurinos quum terras eorum inundasset occeanus & gallia atq̃ hyspania excluderentur nouas sedes quærentes in Italiam per tridentinas alpes uenisse. id uero q̃ insipidum est qui breuiore uia transire poterãt longiorem multo quæsisse. cum proximior esset Domodusulæ uia. qua proficiscũtur qui ex his ueniũt regiõibus. præterea ita plutarch⁹ tradit. His dictis iussit Teutonorũ reges adduci nam illos fugientes Sicciani in alpibus excœperãt Sicciani uero qui sint neminẽ adhuc apud Tridentũ qui se

ſcire diceret repperi. In nouarieñſi agro hos eſſe Sicia fluuius teſtat
uaſtiſſimã interſecans uallem eodem nomīe quem quidē alii Sicciã
alii Seſſitem dixere qui mox padum īgreditur iuxta Brenide haud
ignobile oppidum. Certius argumentũ ueritatis noſtræ exiſtit cam
pus in quo conflictus fuit quem tũc Rhaudium nunc īmutatis litte
ris Rhobiũ ſiue Rhodobiũ appellant: Certiſſima quoq; ſuperſunt
argumēta arx Mariana a Nouaria. iiii. milibus paſſuum necnon Sil
lauēgum Syllauenga uici ac Rhomanianum oppidum & Blandra
te a flãdria mutatione. ſ. in. b. ut cõiectari licet dictum. quæ omnia
eo deueniunt quo liquido eruditis uiris recte ſentientibus appareat
Ro. Barbaroſq; in his dimicaſſe locis non in agro Veronenſi ubi
nulla penitus huiuſcæ memoria pugnæ reſtat. nec illis abſonum
uideatur Flo. propinquitate noīs Athiſonis Verbanici Atheſiſq;
Vero. longe deceptũ ab recta uia exorbitaſſe. nominũ. n. ſimilitudo
maximos auctores in pudentiſſima errata deduxit ab huius flumi
nis ſiniſtra Vergonta uallis linquitur ubi craſſioris uilli ueſtes fiunt
quas non imprudeuter bardocucullos appellauerimus Illabitur p̄
terea fluui⁹ quidã ſancti Iulii dictus ꝙ ex lacu eiuſdem nominis ori
tur apud quē eſt templum. d. Iulio dedicatum hodie quoq; miracu
lis ſcatens quē hortæ lacum iuniores nominãt hic impetuoſus flui⁹
uulgo Strona uocitatus primo ſolus exin Athiſoni cõmixt⁹ iuxta
Feriolũ oppidũ Verbanũ influit: augent p̄terea illum plurimi torrē
tes multiq; limpidiſſimi fontes Martiæ uirginiq; Ro. p̄terlabentib⁹
haud inferiores quos ut nullius famæ prætereo Hoc loco nõ ſilen
tio inuoluendus eſt error Blondi Foroliuiēſis uiri alioquin doctiſſi
mi & ſolertiſſimi q parũ diligēs ī tractu Verbãico C legētes bõi cõ
ſulant quæſo ꝯfalſo autumat Ticinũ in Sebuinũ lacũ ingredi anteq;
Verbanum attingat cum etiam quibuſcunq; de media plæbe cõſtet
nullum ibi exiſtere lacum præterq; a nobis delectum ad ſcriben
dũ cũ propinquis Sebuinũ uero lacum Brixianæ regionis nunc Iſſei
dictum unde ollius effluit nemo fere eſt qui non ītelligat licet quidam
apud plinium ſcripſerint Seuinum Eodem ī ſinu. multa puerilia ab
eo tradita prætermitto ut ubi īquit curuatum ſupra bifariam Ver
banum Lugani ea in parte appellatum Hæc enim commemoro
tantummodo ne ſtudiis dediti iuuenes peruerſa fallãtur lectiõe. Dii
mihi ſunt teſtes me adagiũ illud in phædio ſũmopere uitare. Dulcis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. K.6.9 (b)

anchon est Ad lacum igitur reuertemur eundem.

Cap.iiii.quæ circa Verbanum

VStrabis montes asperos saxosos dumosos. etiamnum sil uis nẽonbusq; plenos quæ non minus contignatiõi q̃ foco utiles arbores ferunt. Subinde plurimos colles cum Baccho Cerereq; certamen habentes reuises nec minora littera leges. quæ uisu iucũda pratis uernãtia sunt ita ut ex fundis campestribus colli nis montanis nec quidem scrupulus trreæ sterilis deperdatur: Terra ipsa & si aliquanto specie differt in uniuersum tamẽ aut frugibus aut siluis uel saltibus uestita. humidior qua gallias uentosior qua Insubres aspicit ubiq; pecorum copia spectare libet pĩguia bouum pascua ingentes ouium greges nec minores caprarum & porcos & Maialles: Hedos Ambraciensibus petulciores quorum summ⁹ grex a uellaturam facientibus per ternos mẽses in urbẽ nostram allatus ad urbis nostræ obsonia augẽda plurimum confert Ex feris autem lupos maximos ursos præpingues conspicimus summam copiam uiuacium ceruorum capreolorũ caprearum uulpium leporum frondosa loca continent: Deniq; tres liquores humanis corporibus gratissimi circa uerbanum præcipui enascuntur: uina Campanis simillima oleum haud Venafrano inferius mella hymetiis hybleis calidneis nequaq̃; cædentia: quæ singula regionem illustrare ualerẽt: Hinc massæ casei bubuli ouilisq; afferuntur quibus ipsi plurimum nutriunt hinc butirum candelæq; sæui purissimi cæteras ex aliis regionibus asportatas facile candore superantes. Hinc pisces ad quadragesimæ ieiunium p̃parati quos agones dicimus Hinc afferũtur oliuæ conditiᴛie siue mauis pausias a pauiendo dictas.i.tondendo siue testiculares suauissimi saporis Hinc tergora expolita ad caligas calceos crepidas folles domesticaq; cætera Hinc uasa esculenta & poculenta lignea suppellex. Hinc tunicæ librorum Hinc instrumenta uiminea hinc deniq; ea quæ iustam uoluminis magnitudinem adimplere possent Sed nos ĩmensum spaciis cõfæcim⁹ æquor. Et iam tempus equum receptui canere recreatoq; paulisper animo secundum librum aggredi maior enim ut papi. inquit post ocia uirtus.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. K.6.9 (b)

Libri secundi prohemiũ.

Equuntur dehinc memorãdæ opes naturæ intra almæ parentis nostræ uiscera reconditæ quas auaritia luxuriaq; nostra irritamẽta malorum rimatur. Non satis nobis fuit illã benignã indulgentemq; ancillam creditum fœnus bona fide ampliore q; cumulo ad uictum nostrum reddere: Quinetiam miserrimi parricidæ ferro eam petimus ipsiusq; archana cælanda in exitium nostrum prostituim⁹: Inde illud adagium græcanicũ τοχρηματα ϖαντα γηηωηΔε inde latinũ omnia auro & argento uenalia inde poetica tuba Quid nõ mortalia pectora cogis Auri sacra fames: inde fratricidæ Iugurtæ uox in Ro. conuitiantis O urbem uænalẽ si modo inueniret emptores inde Catonianũ oraculũ Prolomeo consulenti exhibitum si tota ægyptus in pecuniam uerteretur nunq; explere posses auiditatẽ & ingluiẽ Cæsaris & Põp. utinamq; insulsus ille terrestri deo paruisset. Inde inq; gemmæ armillæq; & murenulæ pudiciæ lænæ. inde calices Mentorei cryssendeta smaragdis tecta abaci ornamenta phialæq; & laminæ thoris uermiculatim impexe inde arma bellorum incitamenta inde morosa pingendi subtilitas inde obrizum pustulatumq; perfectissimum inde præcipua morum insania cædendi montes ad marmora scrupulosius inuenienda & quidem ea ex locis cognominata ut apud priscos sinadica Caristia Laconica Numidica Hymetia Lunẽsia in quibus. M. Scaurus. L. Crassus orator Lucullus qui Luculliano marmori nomen dedit se oblectauere. Addidere cœnationes gestationesq; etiamnum phengite distinctas. Hinc deniq; superbia & scelera nostra cuncta emanauere. Sed amor uniuersi generis humani nos longius a proposito euexit Nimirum nimium nobis assumpsimus uniuersum genus humanum castigare uelle. cum maiores nostri de his iampridẽ conquesti sint. conquerentur & posteri Itaq; farraginem nostram ad chalcem ducere maturemus.

De effossionibus circiter Verbanũ.

Væcũq; hoc ĩ capite enarrabũtur tũ ipsi uidius tũ ex Brãmãtis sñia scribim⁹ geõetræ & architecti poetæq; uernaculi sæculi nr̃i cõsultissimi q regionẽ hãc ut sciæ cupidissim⁹,

lustrauit. rerumque naturas subtilius indagatus & primo incho andum uidetur a carbunculis: India tantum hos antea mittebat Diui autem Galeazii quinti temporibus nescio utrum faelici auspicio an luxus crescentis infausto inuenti fuere ut matronarum morosissima desideria non satiarentur sed augescerent. hos argentarii rubinos rochæ nouæ appellant clariores sunt orientalibus excudun tur summa cum diffilcutate cælis e saxo fragili unde maior interdum est impensa quam lucrum: excussos deinde magno præstinant mons autem ubi depræhenduntur est supra Bellinzonam prope Abiascum pagum ubi Lipontina uallis Bregnanæ iungitur. Post gemmas ordine procedunt marmora preciosa ex quibus omnis Lombardia domos construit et ornat Hæc binis ĩ locis prope Tonsam Gandiæ & Ornouasci effodiuntur nigra autem prope lacum hortæ: ex his ædem Sacrosantæ Mariæ dedicatam hac in urbe saberrime construunt quæ facile septem orbis miraculis addetur tanta est operis moles & architectura tāta marmorum luxuria iconia statuarum cælatura totū denique examussim simetriæ corpus compactum. ut templum Dianæ ephesiæ a tota Asia per ducentos uiginti annos constructum magnificentia sublimi exuperet. nec illa iactet columnas & epystilia summæ molis. nec pitissimos nimirum extollat artifices Scopam & ctesiphontem reliquaque miranda ut impendium maximum in fundandis & extruēdis muris nam præter cæterarum rerum preciosiorem magnificentiam nam hoc pythio magis tripode uerum est plebeculam Mediolanensem omnē fere diaria cibaria uestimentaque pro labore in hoc templum maximum impartito lucrari: Incredibilis denique erigitur magnificentiæ altitudinis latitudinis longitudinis prima futura huiusce urbis gloria ita ut de illo melius sit conticere quam laudes breui oratiōe lancinare. Igitur ad scilices ueniendum est domuum nostratum firmamenta ex quibus Iouis arcem omnium Italiæ munitissimam a diuo francisco exedificatam conspicimus & lithostratas uias pertransimus: quæ antea cœnosissimas regiones mundissimas reddidere. Hi ultra Buziratem uicum & ultra Angleriam oppidum frequentissimi reperiuntur ex quibusdā saxis quod mihi mirū uisum ē ĩtuenti: eraditur puluis ĩ modū harenæ scapellis ferreis ex cōposito ad id cōstructis qua

panni inficiũtur:Sed iam ualles cũ montibus ex quibus ingentia sa xa decidentia ui aquæ paulatim ĩ lapillos littorales redigũtur:uiridã ti cõuexitate atq; amœnitate ad se characterẽ nostrũ poscunt.

Cap.ii de uallibus

As enumerare infiniti esset opis More itaq; prudentis ducis delectum faciemus. Vallem Lipõtinam per quam Ticinus fluit principem ponẽdo. Dehinc Bregnanã Mesolcinæ iun ctam ubi Mesochus castellum . Hæ ternæ ad Bellinzonam triden tis more desinunt Sequitur Veruascha ubi siluestres homines spar sim ferarum ritu degentes uagantur:Ad fauces Locharni quattuor respiciũt ex quibus Vegetiana supioribus annis furore gallico igni ferroq; populata domos funditus euersas amisit nunc uix paupe rum incolarũ ope. qui territi natales reliquerãt sedes recuperare co natur huic cõtigua est Canobiensis frugibus ferax & armẽtosa. Nul læ dehinc insignes existunt Mergotianã usq; ĩ quam Tonsa notissi mus decurrit huic plures annexæ ignobilitatis causa præteribũtur Domodusiliana excæpta multis conuẽtibus freqñtata Altera uero ex parte lacus prima est Marobiana & iuxta Cineris montem Lu gani quæ pluribus cathenata uallliculis ẽ Interiores ripas ingredi/ entibus occurrunt Binæ ualles consilii maioris ita uocãt:Post quas uallis cuuii & trauallíæ Denique campus Gauiratis qui Angleriam usq; patet .Ex montibus Charaxes Bellinzonam contingit super quem diuus Ludouicus sæculi nostri frugalissimus Augustus . qui urbem hanc ex latericia marmoream inter italicas splendescere & surgere fecit siliceum murum longitudine stadiorum .xvi .densitate vii.cubitorum arci Bellinzonianæ cum inexpugnabilibus turribus iunxit.quibus singulis præest præfectus cum expeditissimis militi bus uigilias agens.Hoc summa prudentia architecturæ opus ad gallorum impetus arcendos contundendosq; a fabre constructum est:Mœnibus subterlabiẽ Ticinus ideo fornicatus pons superiactus Mœnia illa quidem non minus natura loci.quam arte ipsa munitis sima sunt cuilibet Italicæ arci facillime conferenda.

Cap.iii,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. K.6.9 (b)

Res laculi influentes hũc nobilitant quorum Lugano adia cẽt iclita oppida ꝑ regiõis situ mẽorãda: Brosinũ port⁹ Cã pionum Ostenum Porlectia Sessa Morchum Luganũ un de nomẽ sumpsit. uastæ circumcirca solitudines ferarũ lustra. hic emittit flumẽ de quo scripsimus Alter est hortæ siue mauis diui Iu lii a quo nõ longe absunt Omagnũ acabriũ Boguinum Tertius Ga uirates dictus. a loco eiusdem nõis paludis cœnosæ instar & tamen piscosæ Hinc in interiora ingredienti occurrit Vallesiũ celeberrimũ oppidum supra quod mõs incultus post iiii mille passus sacro sãctæ Mariæ sacellũ in cacumĩe attollens sũmis religiosum miraculis Hic totius Italiæ ꝓsoluendorum uotorum gratia frequentissim⁹ cœtus confugit. Egregiũ est spectare dona aurea argentea cærea tholo ta bulatisq; pendentia tabellas ægrotorum ad salutẽ nũcupatis uotis illico ꝑuentorum. quiq; nexibus carcereis statim soluti. luxatorum cito concretorum. absq; Catõianis cantionibus in ipsius re rustica edoctis. carcinõata uomicas gangrenas alios deniq; & cõclamatos morbos precibus pellẽtiũ. quæ omnia uirginis potentissimæ pietate in quam salutis meæ spem collocaui. accidere in diesq; crescunt Hæc autem a me obiter dicta sunt illius diuæ memoria cui tota mente addictus sum. cumq; ad delyramenta quorundam deludenda qui ut ingeniosi uideantur christianam fidem irrident ipsi bouinatores ne bulones anathematici/ magis irridendi. quiq; plus in ostentatione q̃ in conscientia futilis eloquentiæ immo loquentiæ suæ reponant Tum uero aduersus idiotas & clancularios susurrones. qui insani uitiligatores utpote circumforani rabuli audent rumigerari & po tius fringuillare. deditos historiis fabulisq; priscis. utq; dilucidius lo quar studiis humanitatis inhærentes. nũquã suspicere cælum æter næq; diuinitatis nũquã reminisci: nec deos rite adorare cum ipsi ma gis Epicuri de grege porci q̃ rationalia animãtia uanis quibusdam superstitionibus imbuti et ut hyeronimus meus inquit: per trabem oculi sui festucam alterius eruere nitentes: nec quid nec quo probo more deos colere debeant satis nouerint belluas imitantes quæ una per deuia & confragosa errantes uisa incautæ sequuntur nec hi quidem theologos & christi tubicinibus prudentibusq; sacrificulis

audientes quos cũ ceruice sua cornea missos faciamus.

Cap.iiii.de arboribus

On incongruum erit siluestres arbores circa Verbanum enascentes breuiter digerere sed prius a glandiferis exordiendum uidetur ꝙ primæ mortales aluere:ut plæraq; e curriculo uetustatis ad nos certissima argumenta peruenere: Ouidius quoq; noster id hoc testatur carmine. Ante. nec hirsuti torrebant farra coloni. Nec notum terris area nomen erat Sed glandem quercus oracula prima ferebant: Hæc cibus & teneri cespitis herba thorus. Inter eas quercus haud dubie palmam obtinet nam hinc ciuicæ coronæ quæ antiquitus dabantur ciuem seruanti hostem interimenti & locum ubi digladiabantur retinenti. proximæ huic fagus roburq; notissimæ æsculus Ioui grata cerrus horrida: ilex ad plurimas materias utilis quæ singulæ generatim ferunt aut glandes ad sues pinguescendos uel gallam coriis perficiendis tingẽdisq; aptissimam:aut agaricum ãtidotis efficacissimum multæ quoq; peculiares ad materiam ligneam circa Verbanum enascuntur cortice usitatissimo ad tergora conficienda. ut piceæ abies thæda & reliquis longe præstantior larix ex qua rates quæ in scandulas post modum resecantur Mediol.usq; ad laquearia fabricanda deuehuntur. Hic hercule libet exclamare O immensam tignorum trabium fistucarum longuriorum sublicarum asserum perticarum copiam ex quibus urbs nostra munitur & decoratur tecta ipsa erigun tur:clatiatæ speculæ fiunt pulpita suggestus crescunt cophini capsæ scrinia tessellata & emblemata a lignariis fabris dolantur & poliuntur quicquid deniq; speciosi ex materia illa conspicitur inde quæritur. Necnon in aquosis montibus surgunt cornus & carpinus ob duræ:pinus altissimæ lauri opacissimæ tiliæ leues fraxini proceræ cuius naturam quam pli.indicat in præsenti non omittendam esse duxi ꝙ istius arboris odoreita serpentes terrentur. ut si quis eorum aditũ cũ igne tũ fraxiea frõde circũsepiat prius ĩ ignẽ fugiãt. Innumeræ ꝑterea arbores partĩ steriles partĩ fructifeř istic repiũť sed

neq̃ numero compræhendere refert. Dicenda etiam bætula gallica quã bielam nũcupãt miro corticis can dore & tenuitate ad quæcun que aptissima & ad circulos uasales itẽ cordiũ sportas: fructiferas nullas uel paucas est propius conspicere præter castaneam nemoro sam & rediuiuam ex cuius fructu ibi panis conficit̃ auelanasq̃ nu ces crassissimo nucleo in quorũ stipitibus glires pinguescunt.

Ca.v.hominum mores.

Atura ipsa hominũ agrestis & quanq̃ parũ politica atta men referenda industrii & agiles proculdubio homines: ut si quid in eis culpandũ sit magis locorum siluestri naturæ q̃ summo ipsorũ & acutissimo ĩgenio ascribi debeat Quidã ut sunt exactissimo ingenio ad uarios labores litterarũ p̃sertim per orbem terrarũ peregrinant̃: alii rates conficiunt: alii conaciis aliis piscato riis mercibus uictitant alii architecti aut cuiuscũq̃ rei ad uitam hu manam utensilis pitissimi fabri p̃sertim ligneorum uasorũ esculen torum & poculentorũ: Sũt qui more Nomadũ mapalia inhabitent. lacte caseo castaneis degentes: sunt quibus panis usus est incognitus glandes pro eo rodẽtes hi sunt qui extremas montiũ partes magis pagrãt q̃ incolunt cæteri agricultura fœlices probandi teste Man tuano uate ubi ait O fortunatos nimiũ sua si bona norint Agrico las quos Horatius in epodis beatos p̃dicat: Beatus ille qui procul negociis ut prisca gẽs mortaliũ Paterna rura bob⁹ exercet suis solu tus oĩ fœnore. Fœminæ ibi eadem fere quæ uiri ut apud Xãmatas mæoticos fit officia exercẽt omnes in uniuersum patientissimi sitim estumq̃ tollerare: frigora atq̃ inediã cælo solo ue assueti: robustissi mi terram repastinãt ipsa doctis liberisq̃ manibus reuoluta uberio res fructus præ nostra terra affert: si.n. aliquando causas scrutarere cur ĩterdũ frumẽti uiniq̃ caritate laboremus nõ alias causas ĩ medi um afferrem: nisi q̃ ipsi p̃dia nostra colere dedignamur quosdãq̃ agricolas ad rura mittimus debiles uel mãchos & si nõ hisce uitiis laborant syderũ temporũq̃ penitus ignaros quæ duo prisci illi plu rimum in rusticis deligendis quæsiuere. numne triumphales ille pe ritissimorũ Ro. uirorum agriculturæ ĩtensissimæ erant & uir bon⁹ quum laudabatur satis erat dici bonus colonus.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. K.6.9 (b)

Cap.vi.de Ticino ex Verbano effluente

E interim nimia rusticitate euagemur nō præterūdum est Ticinū ex Verbāo decurrere harenis aureis & argenteis copiosum quē ex priore Ticino in lacum influente ut diximꝰ assumpsisse nomē arbtramur .in quo Strabōis geographi impræssorum aīadnertendus est error qui singula uerba pitissimi scriptoris puertere:uerūenimuero si quis tam uæsanæ mentis tantū auctorem huiusce errati taxare uellet ad agnatos gentilesqꝫ deducendus esset ꝑsertim cū idem in quarti pīcipio ad uerbū hæc dicat : Huic finitimꝰloco Larius lacus est quē addua fluuius auget Ide amnē padum ingrediēs:illi uero impiti scripsere supius Ticinū ex Lario Adduam ex Verbano fluere quod etiam falsum esse quisqꝫ de media plebe nō ignorat Et si Strabonē id ex Polibii auctoritate scripsisse nō ex sensu suo autumasse ex ip sius cōtextus lectione clarū sit:Ratiunabilius quis falsū illud eiusdem taxaret auctoris circa ānē eridanum qui nullibi terrarum existit:quū uicinus pado dicat̄ sed hæc tanqꝫ friuola cum mensura Verbani ab eodē parū uera tradita missa faciamus satis nobis fuerit assidue studiis incumbentes monuisse ut locum deprauatum castigent: nūc maiora petamus flumē istd̄ insigne clade Scipionis apud Sextiū labi incipit naues onerarias Papiam deferens cui etiam Ticinum ab ipso antiqui nomen imposuere Sed anteqꝫ illuc usqꝫ perueniat ī diuersa finditur barchia inter quæ Graualonū facit de quo idem Blondus nimiū ridiculeī lombardia sua describit:pudet refellere quæ de illo dicat cum pateat oībꝰ eum Ticini breuē ramulum mox in eundem reuerti tanta quibusdam in locis claritate labitur ut nūmi & lapilli in profundū alueū iniecti appareant.nos huiusce rei periculū fœcius mirabamurqꝫ denarium ī aqua uisum solita quantitate maiorē oculis nostris subinde efferri memoria deinde Repetentes humores corpus diaphanū radios lucis aboculis nostris emanātes uariare.ita ut opposita minora maiora apparere faciant quemadmodū de longinquis accidit stellis .ab ea destitimus admiratiōe:diuersis in locis prope ripas Ticini memorantur Castelletū Abiagrassū Vigliuinū Mortaria Laumelū longobar dorū hystoriis nobile aquo circunflua insula laumelina linifex nomen traxit nec non ignobilia alia oppida.

bi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. K.6.9 (b)

Ost centum sexaginta stadiorum decursum Ticini ex Verbano principes nostri ut ad reipu. munia uigilantissimi in mediamq; consulētes ex eo labentem aquam Mediolanum usq; manuaria fossa intra quoq; moenia deduxere: circa pomerium cui nauigium a re ipsa melius nos emissarium appellare mus phro[?] deus immortalis quātam copiam rerum ad uictum exercitiumq; humanum insubribus nostris euripus iste toti populo saluberrimus necnō suburbanis praediis frugalissim' defert. Quid de quocunq; genere pisciū ī ipso luxuriantium ex quibus ciuitas plurimum nutritur loquar? Quid de uiuariis copiosis quae stabulatores ad hospites reficiendos semper praesto habent. Quid de īmensa aquae utilitate ad prata irriganda molaresq; rotas uorticoso impetu uertendas: tum ad grana terenda tum ad pannos opera fullonum molliendos: riui insuper ex eo descendentes cunctas sordes emūdant quinetiam piscinas ex istius aquae emolumento in domibus nostris habemus & ante lares: unde recentes pisces oportune decoctos uariis cōdimus liquoribus: Hoc loquor de his qui portam a Ticino dictam ex.vii. huberiorem & amoeniorē accolunt. deniq; singulorum Mediolanensium pace hoc dicere ausim fame laboraturos eos ni istius aquae cōmodo iuuarentur Respondebis forsitan dicax temerarius q; mihi uideris numne anteq; praedictus euripus fieret abundantissime Mediolanenses nostri degebant: profecto: sed non tantus ciuium plebisq; conuentus non is gentium concursus tunc praeclarissima in urbe nostra erat: uidemus nāq; diuersas nationes maioresq; in dies ad hanc totius Italiae pulcherrimam metropolim confluere quae C ut eam parcissime laudem plinianū illud assumendo Ↄ rectrix parensq; mūdi altera scatet uiris foeminis ducibus militibus artium praestantia ingeniorum claritatibus situ atq; salubritate caeli accessu cunctorum populorum facili huberrima denique operosis deliciis quibus etiam tarentum corynthūq; ipsam supergressa est ut uere illud Ausonii Burdigalensis propagari debeat Et Mediolani mira omnia copia rerum.

Cap.viii.de Vigliuinẽsi agro

Ererer ne ingrati ac segnis animi existimari possem si descri pto Ticino ipsius lacus emissario huic opulentissimæ urbi utilissimo planitiem pulcherrimam inter duo flumina ia centem prædictum & Gognam ex agro nouariensi deriuãtem silen tio iuoluerem scelus inq; nephasq; putarem sedem hanc numie pri cipum electam illotis(ut aiũt)pedibus præterire. Quippe qui cum superioribus annis uiderim Pana Siluanum Faunũ Dianam ipam cum dryadibus amadryadibus napæis hos inhabitasse locos nũc uero hisce in arcto gurgustiolo compulsis . faustis optimi Ludoui ci reip. nostræ Typhis auspiciis Cererem Liberum Pomonam do minari Ubi rubigo ante erat nũc Flora ubi dumosa hyrta squalli da inculta sordida uieta tellus nũc bonus euentus et lympha deniq; dii cõsentes duodecĩ adsunt ubi læporana & ornitones quondam nunc ager cultus quo exemplo patuit principes nostros illud am plexari Platonicũ nõ præstare quod sibi solis esset utile sed ueram ac instabilem ciuium beniuolentiã optimã illorũ custodiam in me dium consulendo potius ducere . quæ munitissima castella fortissi mas phalanges machinas quascunq; uincit ensemq; Dionisii siculi aspernari cogit:bono inq; publico fauentes soliti more auorũ suo rum assiduas hoc in latissimo campo exercere uenationes.nec mino ra aucupia quæ sunt principum ualitudinemq; robore salubri con firmant uoluptates suas partiario cum populo Vigliuinensi diui sere.ut ille maiorem partem agri coleret .ipsi post tantas curarum moles quibus Italicarũ rerũp.cõsilia ciuiumq; suorum negotia ma xima cognoscunt.& librant amoenũ aliquem secessum tantisper dũ implicitũ remitterẽt aĩum laborib⁹ adirent Ipe Ludouic⁹ prudentis sim⁹ uates tantam istius terreni futuram nobilitatem & copiã iã ĩde ab initio aĩo præsagiens. olimq; Vigliuinũ ditissimam futuram ci uitatem quũ arua ipa siccitate & aquarum inopia sterilescerent nec fructus non modo in annũ sed nec quidem per ternos menses huic pplo alendo colligerent curauit summa ĩpensa alueis effossis binos riuos deducẽdos tũ ad ãnonã actuariis lembis ĩ urbẽ duhecẽdã tũ ad hæc undiq; irriganda.unũ ex Ticino alterũ ex Gogna effluẽtẽ ex q bus riuuli pennes ad prata ablaqueãda cæteraq; necessaria deriuãt adeo ut maxĩa hui⁹ soli foecũditas spari dbeat tũ ex hoc emolumẽto cũ terra ipa mltorũ ãnorũ frõdib⁹ & herbis peculiarib⁹ suis foetib⁹

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. K.6.9 (b)

saginata largioribus pabulis facilius edendis educandisq; frugib⁹ suf
ficiet imensa mehercule subit admiratio tā frugalissimarū rerū ab eo
dē principe hic institutarum ita ut uerear me prius deficiam q̄ me
rita oratione hæc ipsa adamusim exornare ualeam hic. n. optime
lector non semibarbaris nudisq; uerbis agendum ut in Verbanico
situ sed congruæ materie insignia scripta accōmodare necessium est
præterea ea nō sic ampla a me narrari quibunt quin ut maiora sup
sint Erit ergo ut Tibullus inquit nobis uoluisse satis.

Cap. ix. de Vigliuinēsi fertilitate.

Nchoandū prīo uidet a Sfortiaca uilla oportuna situs po
sitione aeris salubritate partiū urbanarū rusticarū fructua
rium plæna oraculo prisco exedificata ut neq; fundus uillā
neq; uilla fundū quæratur: quæ si recte librētur apparet harumce au
ctorem. Qu. Cincinatum. C. Fabritium Curium Dentatum Attiliū
Regulum in hac diuina rei rustice doctrina īmitatū ut nō minus ru
sticam istā scientiā naturæ cæli terrarūq; oposissimam scrutatricē
ac stratagemata ipsa calleat: Alter deniq; Saturnus in his excollēdis
agris merito nūcupari pōt: Quibusdam fortasse indignū indecensq;
uideatur me uirum totius Italiæ fræna moderantē in his cōmemo
rare Qui sciāt apud antiquos nostros fuisse gloriæ curam rustica
tionis ut Antea diximus nec minorē laudem adeptos in extolēdis
patriis finib⁹ q̄ defendēdis regēdisq;: Hec itaq; uilla. iiii. spheristeriis
ambita speciē oppidi p̄bet intus sunt rusticorū habitacula & fœni
lia pallearia horrea oporothecæ pinacothecæ areæ cortes bubilia
cellæ condititiæ & promptuariæ ornitones Adiacent uiridaria po
miferarū nuciferarūq; arborū copiosissima Quinetiā labyrintū po
mario nomen ē multis fructuosis plantariis malis præsertim punicis
cōseruere. Id ex sinuositate sic dixere additus ē minotaurus ad spe
cimen Cretensis ausim id affirmare non minoris admirationis lau
disq; hortas pensiles q̄ hoc fuisse his Alcinous hæsperidesq; haud
īmerito inuiderent cunctis enim quos prisca antiquitas admirata est
antistant. Haud inferioris laudis sunt mororum uberrime plantæ
ab eodem frugalissimo principe bombicum alendorum ergo hoc in
solo īnouatæ hæ arbores pyrami & Thisbes amantiū cruenta me:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. K.6.9 (b)

moria sapientissime caeterarũ iudicate q̄ ser otio germiatu florẽt nec nisi exacto frigore caedẽ tardissime senescũt colores ternos assumẽtes fruct⁹ edũt: albũ rubrũ suprẽo atrũ ex frõdib⁹ tota estimatur utilitas qb⁹ bõbices serici ꝓcreatrices nutriunt̃q prĩo papiliones fiunt mox tunicis uillosis ĩhorrescũt sericũq; luxuriã nostrã gignunt. occurrũt.n. mores saeculi nr̃i taxãdi ex hac ꝑte ĩ uana luxuria dãnandi quae serico exq̃sito & ĩuento non minora nobis uitia annexit ac Ro. ĩbelles graecanici ritus Asia debellata ĩtulere Sed de his queri desinam⁹. Nã Vigliuinũ prĩcipũ nr̃orũ dulce Antium & ꝑstantissimis ĩgeniis ꝑcipue cãdidi historici haud ignobilis ĩclitũ necnõ lanificiis copiosissimũ ad se musam nostram haud iniuria uocitat.

Vigliuini oratio

Cinge rhytoreico populus tua tempora lauru
Lux noua phoebeis oritur radiantior astris
Sydera iamq; nouo gaudent hiperionis ortu
Miraturq; uices rerum natura beatas
Aurea nunc fulgent Ludouico principe saecla
Iam licet Augusti redeuntia cernere saecla
Templaq; belligeri latio concludere Iani
Ipse pater diuum summa Franciscus ab arce
Lactea qua candet zonae supposta calenti:
Lumina contorsit ligurum miratus habenas
Italiam longa securam pace requirens
Vnam lustrauit concordia regna profatus
Quae se labarant superũ scandente rogatu
Qua locus Erigones chaelarum proxima signo
Hic ait hic aliquis nostrae num stirpis alumnus
Pacata latium docuit fraenare quiete
Arsacida anne aliquis uenit de gente pitus
An scytica alpinos qui mollia iura doceret
Non ea barbaricae non est prudentia menti
Heros nempe Italum fuit C alto ab sanguine ɔcausa
Haec fatus sceptris moderatas inspicit urbes
Quas decus ipse hominũ patrio complexus amore
Et mediolani foelicia tecta probauit.
Post mea respexit miratus moenia quondam
Sfortiaca concussa manu: & surgentia spectans
Haec ait an tyrio renouantur moenia plaectro

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. K.6.9 (b)

An getica creuere lyra an qua pergama phoebi
Siluiadum fuerant tales nonc gloria muri
Hæc ea sunt fatis urbem cinctura superbam
Hæc arx imperio munimen grande paratur
Gallorumq; minas nec Cimbrica bella timebit
Insubrii gaudete patres mea tu quoq; proles
Et tu Vigliuinum contingas sydera plantis
Iam iam ciuis eris. sunt hæc consulta deorum
Orbe tonans medio nuper concilia iunxit
Consensere omnes quo ciuica serta darentur
Seruati ciuis castello dona merenti
Irrita thura Ioui: fuerant & publica uota
Bariacum iussere Epidauria numina regem
Secessus peteret uiridanti colle beatos
Laturos pyliam tranquillo fine senectam
Pone metum curas loeti obliuiscere nate
Stant tua fata diu: modo tu uirtute perennes
Sic tibi candenti sedes ornatur olympo
Certe ego te puerum tanta spe ac indole tanta
Complectens prædixi umbras mea pignora quæque
Teq; uirum solum nec me mea cura fefellit
Quinetiam ausoniis inhians cum bellua terris
Bizanti circum sæuiret mœnia Turchas
Et ferus euboicam speraret chalcida uictor
Legimus in summa te dignum mole pericli
Vnum nostra cui parerent signa Camillo
Eia age cælestes properans cape nate coronas
Ab Ioue quis iubet incingas tua mœnia quernis
Præscia uenturi sunt hæc prænuncia sæcli
Ergo mei ciues rutilans aurora resurgit
Ite citi properate gradum o quæ festa parantur
O quæ sacra nouis pendent diplomata cæris
Iam iam pontificis celebrantur templa dicatu

Quæstiunculæ quædam

Et qm̃ fortasse erũt curiosi aliq quos supior nobis minie ut Cicero sqt iniucũd⁹ labor offẽdet. Quiq; expetẽtes adhuc sub ĩcude obscua tiões me plura m̃lto polliceri q̃ p̃stare iactabũt q̃sdã hic subnecteẽ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. K.6.9 (b)

libuit qb⁹ uas et ēptor cæteras licitari potuit pſertim quū a ſiniſtra oſcinē coruū audiā crocietē et mirū īmodū de cūctarū auiū rider co loribꝰ quū totꝰ ipſe tenebroſus ſit: Quæri ſolet īter uenerādæ anti qtatis diligētiſſimos pſcrutatores quo pacto buſti cinis a reliquo ſe cerneret idq; īprimis quæſitu dignū quod eruditorū aures ſapet mi hi uiſū ē nec enī credēdū ē eos q tā pie ſancteq; cineres ī urnas cōde rent uoluiſſe uilē materiā ligneā ſacræ miſceri: Eneas apd Maronē pſnis māibꝰ parētans inqt Iterū ſaluete recepti neqcq; cineres ubi uero Miſeni funus celebrat ex pſona poetæ hoc dicit Poſtq; collapſi cineres & flāma qeuit Relliqas uino & bibulā lauere fauillā Oſſaq; lecta cado texit Corineꝰ aheno: exponit fuiꝰ oſſa lecta aut collecta aut lecta iō qa ut ſupra diximꝰ nobiles nūq; ſoli comburebant ſed cū dilectis eqs uel canibꝰ uel famulo: innuūt expoſitoris uerba Co rineū Miſeni oſſa diſpecuiſſe Qua rōe id fieret ꝑlectādi ſūt ſtudioſi ad lectionē plinianā. li. xix. de quodā lini genere hæc ſcribētis Inuē tū ē ēt quod ignibꝰ nō abſumeret uiuū id uocāt ardēteſq; ī focis cō uiuiorū ex eo uidius mappas: ſordibus exuſtis ſplendeſcentes igni magis q̄ poſſent aqs. regū ide funebres tunicæ corpis fauillā a reli quo ſeparāt cinere. naſcit ī deſtis aduſtiſq; ſole Indiæ ubi nō cadūt ībres īter diras ſpētes aſſueſcitq; uiuer ardēdo a græcis aſſueſtinū dictū ex argumēto: hoc plinianū ſupioribꝰ ānis mihi māifeſtiſſimo ī ditō cōprobatū ē huiuſce. n. generis linū Mediolāi ī foro allatū ē ipi q; uidius fruſticula ſæpius accēſa mox extīcta eandē retinere uiua citatē. hoc unū mancipes addebāt oleo illa perungebāt quo ardētior flāma emitteret. Itaq; quiſq; ſollertiſſimꝰ nobcū ſētiet ſi mō æqua lāce rerū naturā librauerit nobiles oēs priſcos q ferr poterāt īpenſā nā quū iuentū ē æquat pcia īgētiū margaritarū lithea tūica huiꝰ aſ ſueſtini uſos fuiſſe quo cinerē ſuū a ligneo īmaculatū ſuarēt Illd āt ptereūdū nō ē apd Ro. ñ fuiſſe cremādi morē at poſtq; bellorū ſtra ge ſemihūata corpa erui cæpta ſūt decretū ea igni mādari ī hoc ſo lus dēs flāmæ obnoxiꝰ nō ē nec nō cor eius q uenēo ł cardiaco mor tē obierit quo argumēto piſo aduerſꝰ Vitelliū ſe tutatꝰ ē quū accuſa ret ueneni in Germanicū. C. Caligulæ Ceſa. patrē q̄q; Tranquilliꝰ affirmet eū pene a pplo diſcerptū & a ſenatu capitis damnatū fuiſſe

Quid ſint pagani

Eſt ſæpenūero iucīr apd Tacitū & Trāqllū p agos ñ ī eadē ſignifi catiōe trita poſitos quæ a pleriſq; uulgat. Trāqllus ī Auguſto ī ea

dē hac potestate mlītiplici flagrauit īuidia.nā & pinariū eqtem Ro. quū cōcionāte se admissa turba pagāorū ap̄ milites subscribere q̄dā aīaduertisset ut curiosū & speculatorē rat⁹corā cōfodi impauit hoc ī loco pagan⁹ nō rusticū significat αωπγι fonte.mihi itaq; qd signi ficet ingrenti hæc Dyonisii halicarnasei uerba apire uisa sūt L.iiii. Diuidēs igit̄ Tullius ī totidē ptes agrum ſm mōtana.multūq; securi tatis p̄bituras colonis rupes spec⁹ ꝑfugiaq; p̄parauit græcis ea noī b⁹ appellās pagos quo se recipiebāt ex agris oēs quū hostiū īuasio nes fiebāt ī eisq; sæpi⁹ pnoctabāt. erāt aūt horū quoq; magistratus qs curæ erat noīa colonorū scire ɔtribuētiū ī eodē pago & p̄dia ī q bus uita eis eēt & quū opus eēt agrestes uocari ad arma.aut uiritim collatiōes pecuniarū fieri .solēnitas q̄ ī his fiebat paganalia dicebat̄ paganos igit̄ intelligēus milites stipēdiarios q ī hisce hitabāt p̄stoq; ad mūia reip.aderāt quīetiā dici queunt qlibet partē urbis īcolētes q̄ pagus noīatur.ut apd̄ pæoniū poetā paganū e medulis iubeo sal uere Theonē qd āt pagan⁹ & miles differāt satis ex p̄dictis aīaduer tere poteris & qm̄ ad Trāquillū deuenim⁹ nō p̄tereund⁹ ē locus ille ī Nerōe nūq; carrucis min⁹ mille fecisse iter tradit̄ soleis mularū ar gēteis canusinatis muliōib⁹.i.cāusina lana īdutis de qua Mart.Hæc tibi turbato canusina simillima mulso Mun⁹ erit gaude nō cito fiet anus Canusiū eē ī Apulia māifestissimū ē ex qua ꝑbatissimæ lanæ ueniebāt seqt̄ armillata & phalerata Mazacū turba fuere q certarēt legēdū Cimazacū ακηλα quod ē fluctus ego uero ex cōsensu erudi torū Mazaces uerā lectionē arbitror Lucan⁹.iiii. ī catalogo gētiū re gis Iubæ Equaturusq; sagittas Medorū tremulū quū torsit missile Mazax đ qb⁹ ptolome⁹ Alexādrin⁹ ī Mauritāia sua Machusii sub qb⁹zalach⁹mons & post hūc Mazaces:Mauri oēs auctore Stra.pu gnāt freqnti⁹ ab equo hastati eqs nudis utētes et iūceis frænis gerūt ēt gladios Verisimile ē ut plærosq; tpis nr̄i prīcipes ad lat⁹tuēdū cō spicim⁹ accigere se fidis sagittatorib⁹qn̄ itinera faciūt ita Nerōnē icē diariū utpote quē n̄ mō ppl's Ro.sed & uniuersū gen⁹hūanū odio hēret sibi sp īsidias ī ꝑcīctu metuētē:ineptissime impiti correctores dictionē hāc n̄ pcipiētes deprauauere quēadmodū eodē ī auctoř de glutere pro deglubere īpīstere ꝑ secespita se cespite diuisū ꝑ Clitūno fluuio dirū ꝑ īstituta loca passim imitātiū īstitorias opas imitātiū deniq; mlīta alia q̄ pl⁹ hūt ī recessu q̄ polliceāt ī fronte & quæ a me quū plus otii nactus fuero utilitatis studiosorum ergo enodabūtur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. K.6.9 (b)

ĩter quæ impſentiarũ illud in tiberio male recognitũ.cõticeſcere ne queo Claudius claudus primo freto claſſe tranſiecto pœnos ſicilia expulit.quid ſibi uelit: claudus hoc ĩ loco:nõ quiſquã cordatus ẽt chryſippeis cõtortis explicabit.nec audiend⁹ ẽ domitius iuuenili er rore lapſus.q ex uarrone afferẽs caudacũ pro mãſueto. ibi cõmẽti ciã hãc ſupponit dictionẽ.nec ulla ex pte propoſito huic quadrãtẽ fuere q caudax corrigerẽt. qđ lignũ ſignificat uñ caudicarias naues dictas feſtus ĩnuit.tollerabilius id quidẽ.foret ſed ne te longis amba gibus ſuſpẽſum detineã.Seneca ad lucilliũ ſcribens ĩnqt : Qui ro. p ſuaſit primus nauẽ cõſcendere claudius is fuit cãdex ob hoc ipſum appellatus.qa pluriũ tabularũ cõtextus candex apud antiquos dice batur unde tabule codices dicũtur.& naues nũc quoq; quæ ex anti qua cõſuetudĩe cõmeatus ſubuheũt candicare uocãtur. unde gellius in noctibus atticis appio claudio cui cognomentum candex fuit : Principiũ Valerii Maximi a barbarie uendicatum.

Adagiũ ẽ uetus quorũdã q neſciũt quærere aſſem ĩ puluere pĥtõ Iuppiter quos quoq; uiros hic clãculũ ſerpẽs morbus præcipitauit quod ex cõtextu memorabiliũ Valerii Maximi in prĩa pſertim pa gina deprauatorũ cõnici licet.ex qua cæteras cãdide lector iudicabis nec damno impſſores ſed quorũdã impudentẽ audaciã .fœtudinas quaſdã cõmentatiũculas edentiũ.ſub ptextu quidẽ Omniboni Vin centini ex qbus cognoſcere neſcius utrũ magis autorẽ cuius ſe idone os interpretes pfricata fronte autumãt deprauẽt an declarẽt debitas Rhamniſiæ pænas exhibituri nulla uerbis meis adſit fides ni q; bre uiſſime potero nunc hoc doceam.

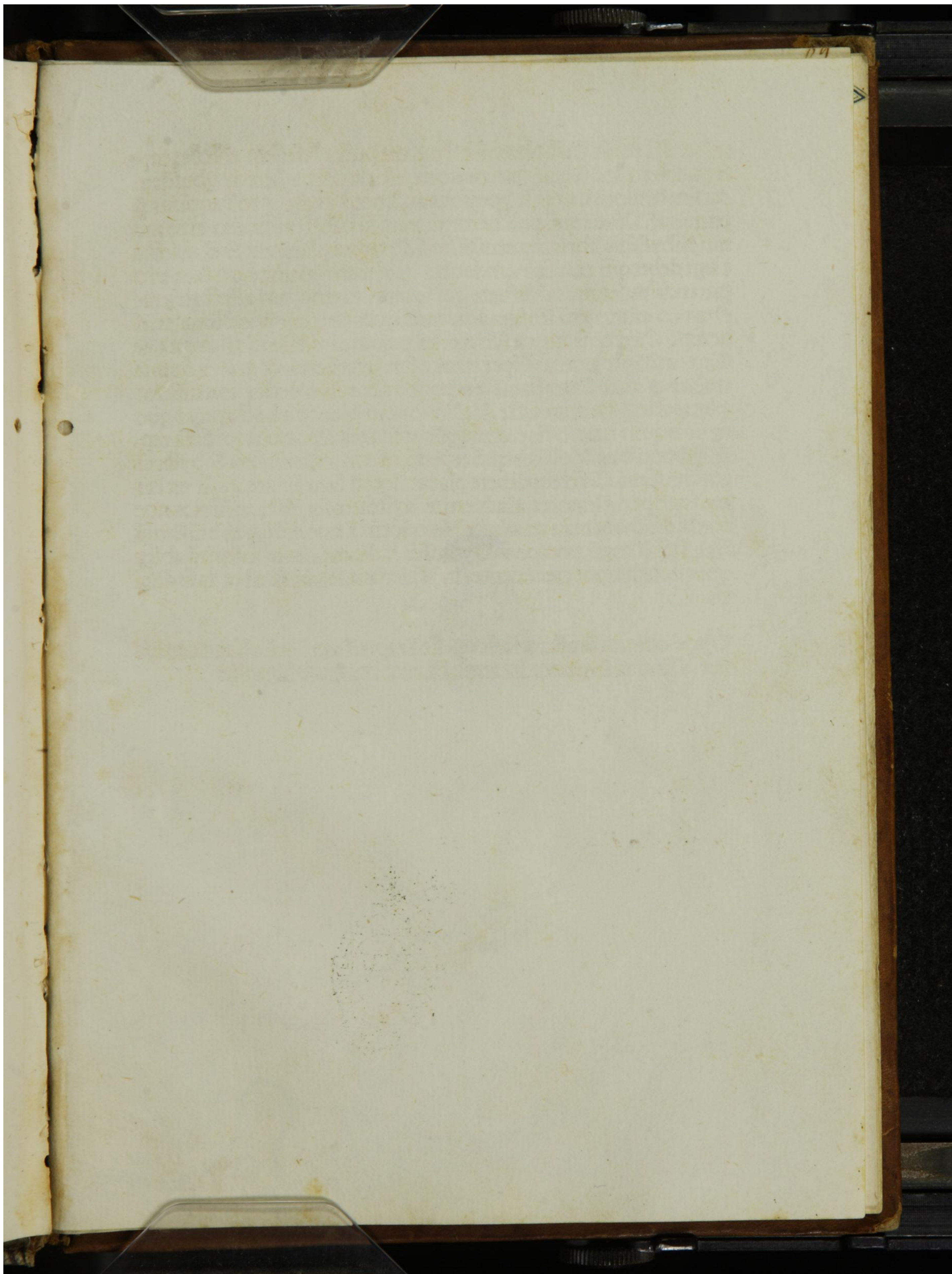
Primũ cap.ut ab eo exordiamur nõne ex oratõe Cice.de reſpõſis aruſpicũ ad uerbũ fere excerptũ eſt ubi ait qui ſtatas ſolẽniſq; cerĩo nias põtificatu rerũ bene gerendarũ auctoritates augurio fatorum ueteres pdictiones Apollinis uatum libris portentorum explanatio nes ethruſca diſciplĩa cõtineri putarũt :Quã inemẽdate ãt ĩ Valeria nis codicib⁹legaẽ nil q; Cicerõi quadrãs bñ ſentiẽtiũ iudicio relĩquo Secundũ nũne archetypũ ex oratione pro Cornelio balbo quum de ſacris Cereris tractatur ante ciuitatem ueliẽſib⁹ datã de ſenatus ſen tẽtia.C. Valeriũ Flacchũ po.Ro.nõinatim ad populũ de Calliphea na ueliẽnſe ut ea ciuis Ro.eſſet tuliſſe.Quidã uero ĩperiti emẽdauer quũ id oppidũ nõdũ ciuitatẽ nomen accæpiſſet chalcitanã peterent

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. K.6.9 (b)

uel ut alii dicũt Calliphænã eorum me pudet refellere errores utpo
te pueriles quod ſequit̃ non minoris eſt ponderis licet a qbuſdam
curſim & illotis ut aiũt ↄpedibus auctorem hunc profitentibus p̃
termittat̃. Cuius quũ pulcherrimũ templũ haberent græco ritu mo
niti Sibyllinis libris ut uetuſtiſſimã Cererem placarent Enã abiecta
t legi debet qm̃ eius ſacra inde orta credebant xl uiros ad eam pro
pitiandã miſerunt. nõ defuere qui ſummi ingenii uiri affectate grac
chanico motu uerũ ſenſum adiurarẽt quos uel hæc firmiſſima' refel
lit ratio Ciceronis in præſcripto loco quæ quũ eſſent aſſumpta de
Græcia & per græcas ſẽper curata ſint ſacerdotes. & græca omnia
noĩata ꝙ autẽ Gracchanis temporibus hæc acciderint non inficior
plutarcho præcipue teſte. & Cicerone in Verrinis Lactantius quo
q; firmianus hæc ſcribit. deniq; Gracchanis tẽporibus turbata rep.
& ſeditionibus & oſtẽtis quũ repertũ eſſet in carminibus Sibyllinis
antiquiſſimã Cererem debere placari legati ſunt Enam miſſi ex his
cætera optimi lectores aĩaduertite hyſtoricoſq; p̄ſtantiſſimos noc
turna diurnaq; mãu reuoluite Herodotũ Thucididẽ polibiũ Liuiũ
Saluſtiũ Trogũ pompeiũ Dyoniſiũ halicarnaſeum ioſephũ abſq;
quorũ cognitione cæcutientes in Valeriana lectõe fruſtra inſudabi
tis.

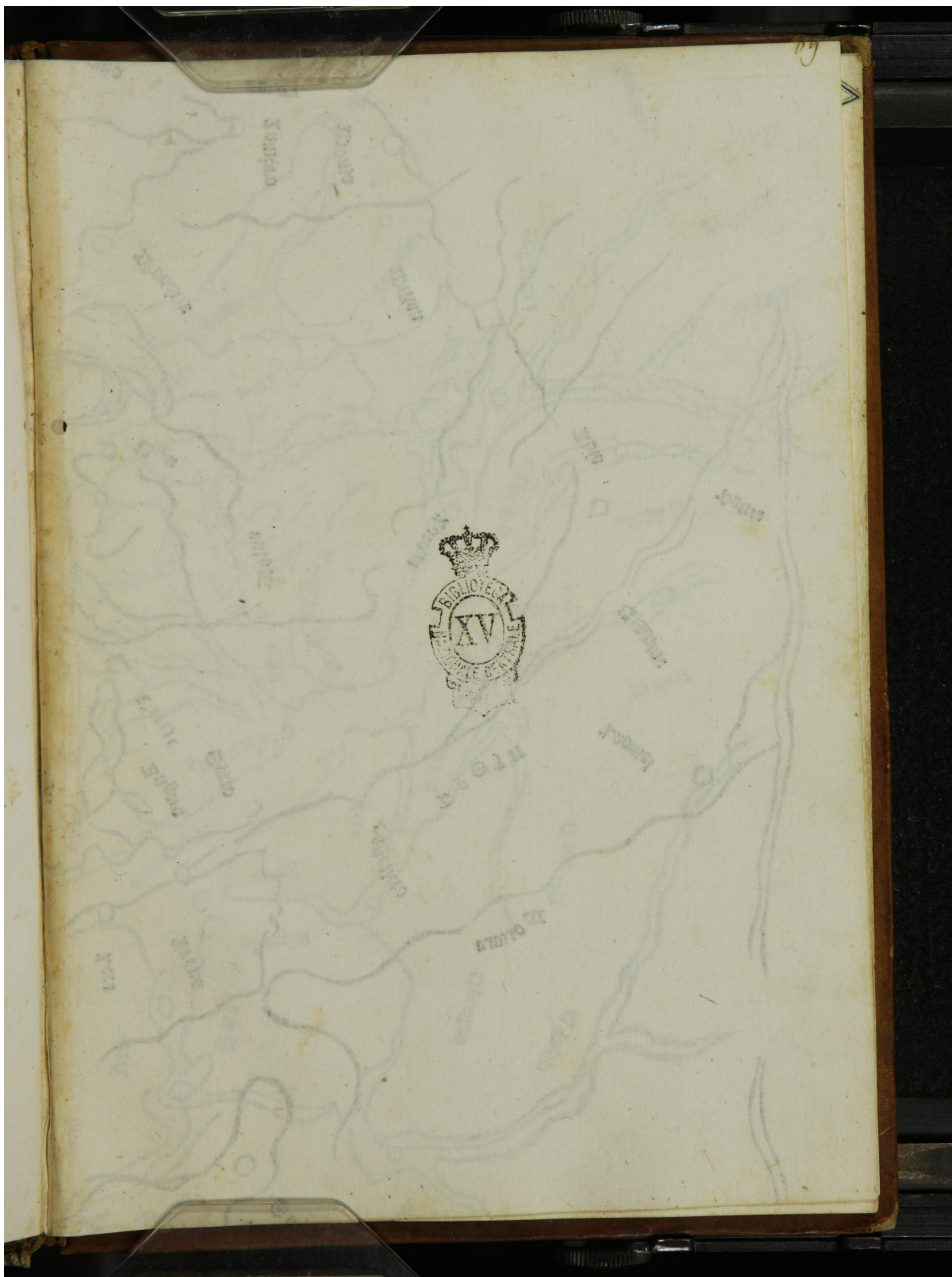
Quod bonum fauſtum fœlixq; ſit. Impreſſum Mediolani florentis
per Vltrichũ ſcinzenzeler anno M.cccc.lxxxx. kal. aprilis:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. K.6.9 (b)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. K.6.9 (b)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. K.6.9 (b)

Coma
Lambro
Monza
Millan
Abia
Pavia
Tesin
Mortara
Sesto
Angera
Arona

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. K.6.9 (b)

Udossola
Ubregno
Argunj
Irele
Palázia
Intra
Fotrauaia
Lucre
V inferno
Seono Lemulio
Bermigna
Luin
Lecarno
V maia
V sascha
Cordola
Ascol
Bilinzona
V leuetia
V bregna
Lugan
Luzzi
bonacs
Porta
Bon
Pirerj

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. K.6.9 (b)